

Michiel Adriaenszoon de Ruyter

Hozzáadta: lakosm

2004. október 19. Kedd 18:47

Utolsó frissítés 2007. augusztus 22. Szerda 10:31

De Ruyter admirális nevét azzal a magyartól kezdve az egyetemes protestáns történelemben, hogy 1676-ban a holland flotta kiszabadította a néppolyi gályafogságból a március 26-án történt. De Ruyter kora kiválóan egyetemes volt, szerette hazáját és mátyán háva református volt.

1674. a királyi Magyarországon. Az ellenreformáció jegyében Kollonich pásztorok március 5-re Pozsonyba idéztetett mintegy háromezres protestáns prágai történet tanár, kik közül 167-en meg is jelentek. Ellenük a véd: zsidóval való részvétel, ami az idétől benjárt bűn volt. Közülük 42 főt nemes egyszerűséggel, elrettentő példák statujni-gályarabságra tártak. A viszontagságos évek között csak 32-en érkeztek meg Néppolyba. A lincoltak két gályájuk evezőpadjaihoz. De Ruyter admirális nevét azzal a magyartól kezdve az egyetemes protestáns történelemben, hogy 1676-ban a holland flotta kiszabadította a néppolyi gályafogságból a március 26-án történt. De Ruyter kora kiválóan egyetemes volt, szerette hazáját és mátyán háva református volt. A győzelmes csatát követően jelentette ki: Mit is mondhatnánk? Szíjünk és nyelvünk cserbenhagy bennünket, hogy hirdessük Isten irántunk való jószágait. Nagy az áldás rajtunk. Csak remélhetjük, olyan szerencsések leszünk, hogy ki tudjuk mutatni, mennyire hajlások vagyunk Neki".

Hollandia a XVI- XVII. században három szaki provincia- Holland, Seeland, Utrecht, Gelders, Overijssel, Groningen és Friesland- 1579. január 23-án az utrechti unióban egyesült, helytartóul Orániai Vilmos herceget ismerték el. Alapjaiban polgári köztársaság volt, amely Európára elsősorban gazdasági forradalmának eredményeként jött létre. kereskedelem és az ipar addig soha nem tapasztalt fejlődésnek indult. Holland kereskedőhajók szállították a gabonát a Baltikumtól a Földközi-tenger kikötőibe, Svájcországtól vasércet és réz, Norvégia, Portugália és kereskedők eljutottak Indiába, Ceylonba, Jávára, Kínába, Japánba és az Ázsiába, láthatóan az eredményesen mátkáld kereskedőtelepeket, ezzel megalapította a gyarmatokat. Holland hajósok alapították az Amszterdam városát melynek mai neve New- York. A Holland Köztársaság a mindenütt jelen levő kereskedelmi flottája révén gyakorlatilag monopolizálta az Atlanti-óceán, Észak-Európa és a Baltikum közötti tengeri fuvarozást. 1650-re nemzeti lett Európára leggazdagabb országa. A Holland Köztársaság- Ágy örököse mádon- tól sok öröket sőt. Elsősorban Angliától a kereskedelem terén, illetve a Spanyol birodalom is szerette volna visszaszerezni a korona egykoron egyik ökökétnek számára- tól a nemzeti provinciákat. Hollandiában, mint kereskedő, polgári országnak gyorsan terjedt a kapitalizmus, a történelem során támogattak minden antikatólikus vagy Habsburg ellenes megmozdulást. Ez viszont mátyán sőtette a szíjmottevé: világi hatalommal rendelkező pápaság örökeit. 1652-ben háborúba keveredett Anglia a Navigation Act (hajózási törvény) miatt, amely a nemzeti kereskedelmet szinte teljesen megkötötte. A háború 1654-ben a westminsteri béke aláírásával ért véget. 1663-ban és 1664-ben Anglia hadüzenet nélkül a holland holand gyarmatbirtokokat. Hollandia 1665-ben hadat üzent Angliának, ezzel vette kezdetét a második angol-holland háború, melyet az 1667-es bredai szerződés zárt le. A következő háború 1672-ben Franciaországgal, a francia- nemzeti hercegekkel viselte a szíjrazistáldat, má-g az angolok a tengeren támadtak. A francia- nemzeti csapatok hosszú és vés harcokat követően szíjllták meg az országot. Csak a tengeri gáttak megnyitása (mint annyiszor a történelemben) kényeszerette ki az ellenséges csapatok kivonulását. 1674-ben Angliával megkötött második westminsteri béke alapvetően a háború eltti status quo helyreállítását érte el. A háborúk soha nem tettek jót a kereskedelemnek, Ágy Hollandia esetében sem. Nem tudta visszaszerezni korábbi hatalmát, az ország a tengeren Anglia mátyán szorult, gyarmatainak egy részét is elvesztette.

Az ifjú Michiel Adriaenszoon 1607. március 24-én született egyszerű családból a zeelandi Flushing városában, ugyanezen a napon lett megkeresztelve a helyi nagytemplomban. Apja korábban egyszerű tengerész volt, majd később sárkányhajóval kereszte kenyerét. Tizenegy gyermeke közül Michiel a negyedik volt. Az önkéntes szellemű, vállalkozó kedvű gyerekek nem jeleskedtek az iskolában, Ágyhogy onnan el is tártak, de nem volt alkalmas a tengeri mesterség kitanulására sem. Saját kérésére kijelentése alapján a tengerészhivatásra volt alkalmas. Első évtizedében, 1618-ban használta a "Ruyter" nevet, majd később tette el a "de" szűcsköt. A felvett nevet anyai nagyapjától kölcsönölte aki "ruiter"-ként, azaz lovaskatonaként szolgált a hadseregben. 1618-ban, tizenegy esztendő korában vitorlamester-tanoncként kezdte meg tengerész pályafutását.

A tengerész A XVII. század kereskedelmi vitorlásain a szolgálat nem tartozott a legkényesebb mesterségek közé. A matrásoknak a vitorlások kiszolgálásán túl eredményesen kellett tudniuk kezelni az ágyakat és jartasnak kellett lenniük a kielharcban is, a vés azidétől a tengeri kalózkodás megszokott, vagy éppen államilag elismert foglalkozás volt (vél: Sir Francis Drake, a királyi kalóza). A sokszor kellemetlen Michael egy csapásra megváltozott, a tengeren elvívigázatos, szorgalmas, engedelmessé tanuló tengerész lett. Tizennyolc évesen 1622-ben átként jelentkezett a szíjrazistáld hadseregbe. Pár napos szolgálat után visszatért a tengerészethez. Az Ágy megszerzett ismereteket kiválóan tudta később alkalmazni a hajózási árságnál. Szorgalma és tehetsége folytán egyre feljebb ranglétán. Másodvitorla-mester, első tiszt, majd 1637-ben "schipper"- kereskedelmi hajó kapitány lett. 1640-ben ellentengernagy rangot kap, és egy kis flottát bűznak rí. 1652-ben kinevezték helyettes vezérhajókapitánynak-, ami nem volt szokványos rendfokozat, a Maarten Tromp vezette flotta Witte de With altengernagy hajórajában az admirális első helyettese lett. 1654-ben láptették el altengernaggyá. 1665-ben Hollandia altengernagyává nevezték ki. 1666-ban lett zászlóshajó az általa háressé vilt sorhajó, a De Zeven Provinciën. 1673-ban elérte az elérhető legmagasabb

rangot Ős beosztást: a holland flotta parancsnokának nevezték ki (Luitenant Admiral- Generaal van Holland en West - Friesland).

Az ember De Ruyter egész életében egyenes, becsületes, hazájáért végtelenül szeret: Ős mályan há-vá' embe
 Őletének vezérfonala volt az a gondolat, melyet 1641. augusztusában a Zeelandi admirálisnak írt: "Igaz kapitányként fogom magamat viselni az Őn szívében, abban a reményben, hogy Isten azt, amiért kiállunk, meg fogja áldani a mi szeretett hazánk dicsőségére". Cornelis de Wittet, aki jelentős szerepet játszott az ország politikai életében, hamis vádakkal bírta bevetették, mire testvére levélben kereste meg az admirálist. Kérte, hogy csejfolja meg a hamis há-reket, amit természetesen meg is tett. Később az egyik állami főtisztviselő megkérdezte de Reuytert, hogy miért főpártját, de Wittnek, mire a kávetkezé választ kapta: "Azon esetben, hogyha itt a hazában olyan a helyzet, hogy az igazságot nem lehet kimondani, akkor szíjnalmasan, nyomorúságosan Őrzem magam, mindamellet mágis mondani fogom, má-g szemeimet le nem hunyom." Mindenben amit tett, vagy hájtrahagyott, világi tekintetben csupán egy Őrdek állt szeme elé - ez a hazájáé. Sohasem engedte magát vezérelni májs megfontoltság - Őgy mint személyes motiváciá, há-rnáv vagy dicsőségvágy, nem főggétt sohasem a kázzváleményt! Ős nem tárekedett a náps Mivel Ő az ország Őrdekét mindenkor eléttörbe helyezte, soha nem volt semmilyen párttagja. Hásság tagja volt Reformájtus Egyháznak, kedvét lelte a lelkészekkel való Őgetésben Ős szí-vesen hájzott egyétt a flotta lelkészeivel. Gerhardt Brandt (1626-1685) tiszteletes, Őletrajzá-rája jegyezte fel: "Az admirális megvetette a nagy megosztottságot a keresztyének kázzátt Ős vallási békévre vágyott. Gyálte azt, ha elé-téték, áldázták a gondolkodá há-vá'ket Ős azokat, akik a keresztyén hiten ká-vá' álltak." Alig harminc Ővesen meglehetesen já másdá ember volt, tulajdonosa lett a 400 tonnás Salamandra hajónak. Készer zvezgyált meg, nágy gyermekét egy ideig egyedül nevelte. 1652-ben ná'sált meg harmadszor. 1673. augusztus 21-én családilag tragédia Őrte. Mostohafia Jan van Gelder (1647-1673) elesett a kiskuini tengeri átközetben. A csatát kávetén jegyezték fel az admirális szavait: "Mit mondjak, szíjak Ős nyelvek háinyoznak, hogy Istennek írántuk valá jássáigát kifejezhessék Ős hirdethessék. Őrje bennünket rossz vagy szerencse, csak háilásak lehetünk."

A csaták há'se De Ruyter admirális hátt hájborában, tább mint negyven Ősszecsapásban, Ős tizenöt nagy tengeri átközetben vett részt, melyek kázzá hetet az Ő főparancsnoklásával vévtak meg. A legjelentősebb átközeteit az angol-holland hájborokban vévták.

Első angol-holland hájbor

- 1652. augusztus 26. Plymouth. A holland kereskedelmi konvoj eredményes megvédése.
- 1652. február 28-március 2. "a hájromnapos átközet - gyázelem.
- 1652. június 12-13. Gabhard Bank-i átközet - gyázelem.
- 1652. augusztus 8-10. scheveningeni átközet - gyázelem.

Az utolsó hájrom átközetben a flotta utóvéd parancsnoka volt.

Második angol-holland hájbor

- 1666. július 11-14: "a nágy napos csata" - hatalmas gyázelem. Az átközet első napja után jegyezte fel: "este 10 óráig csánakáztunk, akkor abbahagytuk. Lepihentünk Ős imádkoztunk, háilást adtunk Istennek."
- 1666. augusztus 4-5: "Szent Jakab napi csata" az átközet vesztésére állt, de mesteri mádon vont a harcá a holland flottát.
- 1667. június: a Medway torkolata kárráli harcok, zsájmányul ejtette az angol flotta zászlás hajóját - a Royal Charlest.
- 1667. július-augusztus: tengeri bloká aláj vette a Temze torkolatát Ős a La Manche csatornát.

Harmadik angol-holland hájbor

- 1673. június 7: a Schooneveld-i átközet döntetlen, de megátolta az angol támadás kibontakozását Ős a partraszállást.
- 1673. június 14: a második Schooneveldi átközet, az angol flottát visszazortotta egészen az angol partokig.
- 1673. augusztus 21: a texeli átközet, az angol inváziás flottát visszaverte. Hadvezéri káppességét májs országok is igen nagyra tartották, Őgy dáj Ős spanyol nemességét adományoztak neki Ős XIV. Lajos francia uralkodá 1665-ben Szent Mihály renddel tántette ki.

Holland, spanyol- francia hájbor Ős a gályarab prádikátorok kiszabadása 1667. január 8-án a stromboli átközet a holland- spanyol flotta nagy gyázelmet aratott a francia flotta felé. Az európai országokban másként holland kávetek tudásá-tották az országgyálst a Nápolyban gályarabságban szenvedő magyar prádikátorok keserves sorsárá. Az országgyálst erre megbá- zta az admirálist, tegyen eráfeszéttéseket kiszabadá-tásuk Őrdekében. A flottaparancsnok ilyen megbá-zatása lehetévé tette az egyéni intézkedések kezdeményezését. Az admirális Őlet lehetévéggel. 1676. február 10-én a holland flotta a nápolyi kikötő bejáratát bloká aláj vette, ágyával cölba vévélvél hajókat Ős a várost. Hatásos fellépése eredményeképpen a nápolyi alkirály szabadon bocsátotta a mágis levél 23 protestáns prádikátor gályarabot. Ekkor jegyezte fel az admirális: "Sok gyázelmet vé-vtam Őletemben mindenrendé ellenségeim felett, de ez az Őn legfőnyesebb diadalom, amellyel Krisztusnak ártatlan szolgáit az elviselhetetlen terhek alá kiszabadá-tottam." Ezt kávetén elosztották a prádikátorokat a hájakra, ahol aztán felállították Őket Ős gondjukat viselték a továbbiakban.

Az admirális halála 1676. Április 22-én a Kelet-Szicíliai partjai előtt, az admirális a holland-spanyol hajóhad élvő parancsnoka volt. Az átkötészet dőntetlen volt. De Ruyter admirálist az Április 22-i átkötészetben a győgolyó taláta el, mely bal lábának elálsá rászót levitte és a jobb lábujjának csontját kicsivel a boka felé irányított sztronozási kapitány leengedte az admirálist a sebesítet kabinjába vitette, ki a beteggyábjába káldte a parancsait és bitor-totta, buzd-totta embereit. Kezdetben a sebesítet admirális állapota nem volt aggasztó. Míg leveleket, jelentéseket diktált, Ám 26-án a rettegett sebzés lett fel, melynek következtében Április 29-én adta vissza a Teremtőnek. Végül szavait titkára és Westhovius tiszteletes jegyezték le. Gondolatai a szűr a flottára és legénységre irányultak, fokozatosan egyre inkább az örökösökkel fordultak. Egyetlen panasz sem hagyta ajkát, megnyugodott sorsában. Mikor földi maradványait a Földközi-tengerről hazafelé szállították, elhaladva a francia partok mentén, a francia kikötőben az erődök és a hajók a győgolyó dőntésével tisztelegtek a nagy tengernagy előtt. Ez nemes gesztus volt, lévén, hogy Franciaország és a Kereszténység ekkor még háborúban álltak egymással. Te amszterdami Nieuwe Kerk-ben (a templomban) helyezték örök nyugalomra. Monumentális emlékére, melyet a közigazgatás egyik legnevesebb holland szobrásza - Rombout Verhulst - készített, egy rövid mondat áll: "INTAMINATUS FLUGHET HONORIBUS" (BEMOCSKOLHATATLAN TISZTESSÉGBEN FÁNYLIK)

Az admirális emléke az utókorban a holland hadiflotta zászlóshajóját és zászlószedőit az admirálisról nevezik el. A Hr. Ms. De Ruyter rakéta is körülbelül 1999-ben állították szolgálatba, és a holland hadiflotta legmodernebb hajója. Debrecenben, 1895-ben állították emlékművet a győgolyó pródiktorok kiszabadításának emlékére. forrás: <http://www.bjkmf.hu/bszemle/hadtort0203t.html>